

කමත හා බැඳුණ සංස්කෘතිය...

සිදුම් සක්ෂවයෙක් ම ආහාර නිසා ජීවත් වේ. මේ බව 'සමිබේ සක්ඛා ආහාරවිච්චිකා' යනුවෙන් වතුභාණුවර පාලියෙහි එන බුද්ධ දේශනාවේ ද සඳහන් ව තිබේ.

ලැබූ සහල් කොටස් හතරක් භාජන හතරකට දමා ස්ථාන හතරක වල දමනු ලැබේ. පසු ද ගොඩ ගනු ලැබූ භාජනවල ඇති සහල් ප්‍රමාණය අඩු නොවූ ස්ථානයක් බලා කමත එහි සකස් කරනු ලැබීම ද සිරිතකි. මේ

සඳහා යොදා ගන්නා නිදන් වස්තූන් ලෙස හස් බෙල්ලා, කොහොඹ පෝරුව, රසකිඳ වැලක්, පොල් ගෙඩියක්, කොළ බෝ, හිඳස්ස, බෝ කඳුරු කොළ, අමු කහ, දිවි කඳුරු කොළ, යකඩ කැබැල්ලක් ආදී වශයෙන් දැ ඇතුළත් වේ. එය ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට වෙනස් වන්නකි.

අපේ දේශීය ආහාරවල වැදගත් ම තැනක් ගත්, වී ගොවිතැන හා සම්බන්ධව කතා කරන විට එහි ප්‍රධාන අංගයක් වන 'කමත' ට විශේෂ ස්ථානයක් හිමි වේ.

අපේ දේශීය ආහාරවල වැදගත් ම තැනක් ගත්, වී ගොවිතැන හා සම්බන්ධව කතා කරන විට එහි ප්‍රධාන අංගයක් වන 'කමත' ට විශේෂ ස්ථානයක් හිමි වේ.

අතර කමත පිළියෙල කිරීම ඇරඹීමට සුභ නැකැත් වේලාවක් බලා එම වේලාවට වැඩ ආරම්භ කිරීමට ද පැරැන්නෝ අමතක නොකළහ.

මුත්තාවල වටා අළු වලින් රවුම් තුනක් ඇඳ, අට දිශාවට ඉරි ඇඳ එක් එක් කොටසෙහි ඇති අවකාශයන් අතර විවිධ රූප සටහන් ඇඳීම 'අළුතං වැඩීම' නම් වේ. මෙසේ අඳින රූප සටහන් අතර ත්‍රි ශූලය, තෝමරය, හෙල්ල, හස්තෙඩිය, පාරාවළල්ල, දුන්න, උදල්ල, දත් ගොයියා, යතුර ආදිය ඇතුළත් වේ.

නූතන ලෝකයේ ආර්ථික සමාජීය හා සංස්කෘතික පෙරළියත් සමඟ වඳ වී යන අපේ පැරණි සිරිත් හා බැඳුණ 'කමත' එද ගොවි ජනතාව විසින් ඉතා හක්කියෙන් හා ගෞරවයෙන් සැලකූ ස්ථානයක් විය.

සකස් කර ගත් කමතේ බීමට ගොම මැටි ගෑම ද සිරිතක් විය. බැතට අපද්‍රව්‍ය එක්වීම මෙන් ම දූවලි පිටවීම නතරවීම මෙ මගින් සිදු විය. කොළ පැහීම සඳහා බොහෝ විට සඳුද, බදුද, බ්‍රහස්පතින්ද, පිකුරාද යන දිනයන් වලින් සුභ දිනයක් තෝරා ගැනීමක් කමතේ වැඩ අරඹන දිනයේදී 'කිලි වලට' හසු නොවීමටත් ගැමියෝ වග බලා ගත්හ.

කමතේ ගොයම් තැන්පත් කර එහි කොළ මැඩීමේ කටයුත්ත ඇරඹෙන්නේ මෙතැන් සිට ය. මෙහිදී පළමුව සිදුවන්නේ ගොයම් උපපිටි දෙකක්, බෝලක්ක, උකුණු දත්ත, ලියන්නාව හිස තබා මුත්තාවල වටා තුන් වරක් පැද -කුණු කොට හිසේ තැබූ ද මුත්තාවල මත තැබීම යි. මෙසේ ආරම්භවන කොළ මැඩීමේ දී තවත් සිරිත් ගණනාවක් තිබේ.

'කළ විට' හෙවත් කමත මුල් කරගෙන දේශීය ගොවි ජනතාව බොහෝ සිරිත් අනුගමනය කළ බවට පාක්ෂි වර්තමානයේ දී ද දක්නට ලැබේ. කොළ මැඩීම සඳහා භාවිතා කළ ස්ථානය 'කමත' නම් වේ. මේ කමත සකස් කිරීම සඳහා ස්ථානයක් තෝරා ගැනීමේ දී, අපේ පැරැන්නන් විසින් දක්වනු ලැබූ වාරිත-වාරිත විධි ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට වෙනස් බව පැහැදිලි වන කරුණක් වුවත්, ප්‍රධාන වශයෙන් සිය කුමුරට ආසන්න ව පිහිටි සමතලා බිම් කොටසක් තෝරා ගැනීම සෑම ප්‍රදේශයකට ම පොදු වූ කරුණක් විය. සමහර සිරිත් අතර සමාන ව මැන ගනු

අරක් හැඩීමේත් බලාපොරොත්තු වන්නේ ගොපල්ලාගෙන් බහිරවයාගෙන් හෝ වෙනත් අදෘෂ්‍යමාන බලවේගයන්ගෙන් සිය අස්වැන්න රැක ගැනීමයි.

කමතේ ගොයම් තැබීමට පෙර 'මුත්තාවල' නම් වලක් පාද නිදන් වස්තු තැන්පත් කිරීම හෙවත් 'අරක් තැබීම' සිරිතකි. මෙමගින් බලාපොරොත්තු වන්නේ ගොපල්ලාගෙන්, බහිරවයාගෙන් හෝ වෙනත් අදෘෂ්‍යමාන බල වේගයන්ගෙන් සිය අස්වැන්න රැක ගැනීම යි. මෙම අරක් තැබීම

විශේෂයෙන් ම මෙතැන් පටන් කට පරිස්සම් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය දෙයකි.

මෙම අළුතං වැඩීම, කොළ එලීම අතර කාල පරිච්ඡේදය විවිධ වන්නිලිවේත් හා ඇතුළත් අවස්ථාවක් විය. මෙහි මූලික පරමාර්ථය දේශ උවදුරු දුරුකර සෞභාග්‍ය

හා සමාදායීය උදා කිරීමට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම යි.

කමතේ සිදුවන රාජකාරී කටයුතු වල දී තහංචි වන ද ද නැතුවා නොවේ. පාවහන් ලා ගෙන කමතට ගොඩවීම, බවලක් උදවිය පැමිණීම වැනි ද මෙයට ඇතුළත් වන අතර ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට මෙය වෙනස් වේ.

අම්බරුවන් ගෙන් කොළ මැටීමේදී එම සතුන් හැසිරවීම සඳහා යොදා ගත් අපුරු සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් ලෙස **"අඩහැර පැම"** හෙවත් **"මිසේ" ඇදීම** හා **"සිවුපද කීම"** හැදින්විය හැක. මෙය වෙල් එලිය දිගේ පැතිර යන තරම් උස් හඩක් විය. මේ අතර **කොළ පැහීමේ දී ගොම්පස් ඇදීම ද සිදු කළ යුතු ය.** මේ සඳහා මැඩුවන් ස්වල්පයක් ගෙන මී ගවයන්ගේ මලපහ එයට ගෙන ඉවත් කිරීම සිදු කෙරේ.

එසේ කොළ පැහීම සිදු

22 වෙනි පිටුවෙන්.....

භාගර්භ ගොවිතැනයි.....ඉතිරි

විශාල වශයෙන් කීර, එළවළු ගණයට වැටෙන බෝග වර්ග වගා කරනු ලබයි. මීට අමතරව කෙසෙල්, පැපොල්, අන්නාසි යන පළතුරු වර්ග තම කුඩා ගෙවත්ත තුළ වගා කෙරේ. බොහෝ නිවාස ආශ්‍රිතව කුඩා පරිමාණයේ සත්ත්ව පාලන කටයුතු (කුකුල්, එළු, ගව, උරු) සිදු කරනු ලබයි. මීට අමතරව මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයින් විසින් ද කොළඹ නගරයට ඉතා ආසන්නයේ පවතින **කොළොන්නාව, බත්තරමුල්ල, වැල්ලම්පිටිය, මොරටුව** වැනි ප්‍රදේශවල මහා පරිමාණයෙන් සත්ත්ව පාලන කටයුතු සිදුකෙරේ. පොහොර උර, ඉවත් කරන ලද ටයර්, බැරල්, යනාදී උපකරණ යොදා ගනිමින් ගෙවතු අලංකරණය සඳහා එළවළු වගා කිරීමත් දක්නට පුළුවන. උද්‍යාන බෝග වගාව සඳහා අවශ්‍ය පැළ තවාන් ව්‍යාපාරික මට්ටමෙන් සිදු කිරීම

කරන විට **"උකුනුගත්"** ගෙන තවත් පිරිසක් මැඩුවන් වලින් ගැලවී ඇති, වී ඇට ඉවත් කර ඉතිරිවන පිදුරු ඉවතට විසි කරනු ලැබේ. මෙම රාජකාරිය ද පරිස්සමින් කළ යුත්තක් වේ. එසේ නොවුවහොත් බැන **"පිටකඳුයාම"** සිදු වේ. මෙසේ කොළ මැටීම අවසන් වූ විට බැන **"රාහි කිරීම"** සඳහා **ගොවි පෝරුව, බෝලඅත්ත** වැනි ද උපයෝගී කර ගනී. අනතුරුව රාහි කරගත් බැහිත් බොල් ඉවත් කිරීම සඳහා සිදු කරනු ලබන්නේ දෙබලක් සහිත කණුවක් සිටුවා ගෙන එයට ගොඩවන එක් අයෙකු බැන ස්වල්පයක් **"යතුරට" (කුල්ලට)** දමාගෙන ඉහල සිට ඉතා ස්වල්පය බැහිත් කුල්ලේ ඇති බැන පහලට හෙලීම යි. මෙහිදී සුළඟේ බොල් හා අපද්‍රව්‍ය විසිවී ඉතිරි එක තැනකට වැටේ.

බැන **"යාල්ලන"** විට ප්‍රථමයෙන් සිදු කරන්නේ සතර දිසාවට වැඳ සතර දිසාවෙන්

ද කොළඹ නගරය ආසන්නයේ දී දක්නට ලැබෙන්නකි. කොළඹ නගරය තුළ හා අවට නගරවල ප්‍රාදේශීයව විශාල වශයෙන් බැහැර

පරිසර විනාශය හා ගොවීන්ගේ දිළිඳු බව තීව්‍ර කිරීම උදෙසා නවීන කෘෂිකර්මය සැලකිය යුතු දයකන්- වයක් උසුලයි

කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් හා සත්ත්ව පාලන කටයුතු සිදු කරනු ලබන ස්ථාන වලින් ඉවත් කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් වඩාත් සාර්ථක ලෙස කාබනික පොහොර නිපදවා ගැනීමට පුළුවන. වර්තමානයේ දී රසායනික පොහොර මිල වැඩිවීම, කාබනික පොහොර භාවිතයේ වැදගත්කම සහ ඒවා පහසුවෙන් නිපදවා ගත හැකිවීම යන කරුණු අනුව නගරය තුළ

ලබාගත් බැන ස්වල්පයක් ගෝනියකට දමා ගැනීම යි. මෙය **"අක්යාල"** නමින් හැදින් වේ. මේ අතර බැන යාල්ලන විට **එක වෙනුවට ලාභ දැයි ද, නමය වෙනුවට අට හොඳයි** යනුවෙන් ද යෙදීම සිරිතකි.

බැන කමතේ තනි නොකිරීම මවුන්ගේ සිරිත යි.

ගොවියා ගේ මෙම සිරිත් තුළින් එද සමාජය තුළ තිබූ සිරිත් විරිත් හා නමා ගේ ජීවන වෘත්තීය කෙරෙහි තබා තිබූ විශ්වාසය මනාව පිළිබිඹු වේ. **මෙම පැරණි සිරිත් අපට අභිමානයක් වුව ද අද සමාජයෙන් මෙම සිරිත් විරිත් ගිලිහී යාම ජාතියේ ම අභාග්‍යයක් නොවේද?**

සිදුකරන කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා කාබනික පොහොර භාවිතය පුළුල් අයුරින් යොදා ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රවණතාවයක් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන නගරය වන කොළඹ නගරය තුළත්, කොළඹ අවට නගර තුළත්, රටේ වෙනත් ප්‍රධාන නගර තුළත්, ප්‍රචලිත වෙමින් පවතින බව සඳහන් කළ යුතුය.

පරිසර විනාශය හා ගොවීන්ගේ දිළිඳු බව තීව්‍ර කිරීම උදෙසා නවීන කෘෂිකර්මය සැලකිය යුතු දයකත්වයක් උසුලයි. මෙම තත්ත්වය පාලනය කොට ලෝකය, ජනතාව සතුත්, ගහකොළ යන සියල්ලටම විරාත් කාලයක් ජීවත් වීමට සුදුසු ස්ථානයක් බවට පත් කිරීමට කාබනික කෘෂිකර්මය නැමති ක්‍රමෝපායය තුළ පුළුල් ඉඩ කඩක් පවතින අතර විශේෂයෙන්ම නාගරික අංශයේ වර්ධනය වන නාගරික කෘෂි කර්මයේ දී කාබනික ගොවිතැන වඩාත්ම යෝග්‍ය බව පෙනවා දීමට පුළුවන.